

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		... FŐSZERKESZTŐ ...	SZERKESZTŐSEG:
Égész évre	8 korona.	Dr. GAAL ENDRE.	Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
Félévre	4 korona.	SZERKESZTŐ	KIADÓHIVATAL:
Negyedévre	2 korona.	JÓZSA GÉZA.	APAFFI MIHALY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula.)
Egyes szám ára 16 fillér.			Hirdetési díjak előre fizetendők.
Megjelenik minden vasárnap.			Kéziratok nem adatnak vissza.

Husvét.

Nem egészen véletlen, hogy a generációkra, olykor századokra vagy évezredekre kiható vallási ünnepek mintegy szimbolizálják a természetet. A megújuló a teljében levő, az őszülő és elmuló természetet hirdeti vagy kíséri egy-egy ünnep.

Bármit is mondjanak a kutatók, hogy a vallás nem egyéb, mint egy bizonyos államrend érzelmi eszköze, az bizonyos, hogy nem pusztán ezt a célt szolgálja. Csak egymásmellette kell állitanunk egy vallásos embert és egy ateistát és nyomban meglátszik a hatás, amely a vallásos emberben a kultusz nevelése által megnyilatkozik. Ne értsük félre a mondottakat. Valaki lehet vallásosság nélkül is a legerkölcösebb ember, lehet szinte példaadója azoknak, akik erős hívői egy-egy pozitív vallásnak és megfordítva egy-egy pozitív vallásnak a hívői, a fanatikussai lehet — olykor a gonoszság mintái is. Arról van most szó, hogy azoknak, akik életükben mint erkölcsi alapot a vallás szabványait vették, hogy azokban fokozott mértékben van meg az igazságszeretet, a könyörületesség, a béke iránt való hajlam és sok minden olyan tulajdonság, amely főszellemi eszköze a lelki műveltségnek.

A vallás igaz, hogy tisztára erkölcsi fogalom. De amint az erkölcsösség gyakorlata hozzá a vallás szabványait támasztékokhoz, akként a vallás is odatapadt ceremóniákhoz és intézményekhez, a melyek támasztékká képezik. Igen jelentős támasz az ünnepek. Az idők végtelenségében egyes határokat jelölnek és az emberi elmének jól esik a visszaemlékezés.

Leghatékonyabb ünnepnap a husvét. Egy gyönyörű világot átfogó és az emberiség örök óhaját kifejező ünnep ez. A ki ember élt, annak jól esik a visszatekintés, aki élni óhaj, annak jól esik a remény. A husvét a föltámadás szent napja. A természet is feltámad ilyenkor halottaiból. Leveti magáról az elmulás hideg leplet és teljes pompájában mutatkozik.

Az összefüggés ünnep és természet között annyira nyilvánvaló, hogy ezt magyarázat nélkül is érzi az ember. Vagy hogyné érezné ki a természet megnyilatkozásából az emberi lélek megnyilatkozását. Hiszen e kettő között a kapcsolatot olyan, mint az ok és az okozati összefüggés.

Ámde husvét ünnepe, nemcsak az egyes ember öröme, de nemzeteknek is a boldogság egyik forrása. Ama nemzetek, melyek még nincsennek a szabadság birtokában, e naptól reményt és bizodalmat várnak, amelyek pedig kihareolták maguknak a demokráliázt, azok hálával gondolnak a szent napra. Nekünk magyaroknak kétszeres okunk van arra, hogy husvét ünnepeit a csöndes szemlélődés, a remény és a hála érzeteivel ünnepeljük meg. Mert még nem teljes a mi föltámadásunk. Bizonyos, hogy hálát adhatuk a gondviselésnek, a miért idáig hozta nemzetünket. Hálát azért, mert nem engedett eltemetni bennünket abba a hullámsírba, amelybe nemzetek veszték el már.

A husvét éppen ez okon számunkra a hála ünnepe. Hálát ad minden vallásos magyar ember, hogy nemzetét ilyen hosszú és viszontagságos időközön keresztül is megtartotta.

De a reménység ünnepe is a husvét. Mert a feltámadás utáni élet még nem egészen az, — mint amilyennek lennie kell.

A nemzetek életében nincsen megállás. A fejlődés nagy folyamata megnyilvánul mindenféle és nem áll vesztéget egy percig sem. — Minden beteljesült remény egy ilyen jobb kívánságot magától és minden jobb kívánságot megtörténte egy frissebb kívánságot szül.

Merítsünk bizodalmat, munkakedvet és reményt a feltámadás napján husvétkor.

— *Majláth Gusztáv Károly Erdély püspöke a főispánunkat ért gyász alkalmából őszinte részvételnek adott kifejezést, s ezt az alábbi levélben tolmácsolta:*

Méltóságos Uram!
Őszinte megilletődéssel értesültem gyászáról s szívvel osztom fájdalmában. Enyhítse azt a tudat, hogy hosszas,

keserves szenvedésektől váltotta meg az elköltözött a jó Isten, amikor magához szólította őt. — A szenvedésben megtisztult lélek örök üdvösségeért kegyelettel imádkozom s méltóságod és a gyászoló család többi tagjai számára a vigasztalás kegyelmét, a feltámadás hitének drága ajándékát kérem Istenről.

Méltóságos Főispán Urnak
részvevő tisztelője:
MAJLATH,
püspök.
Gyulafehérvár, 1914. április 4.

A modern kurucok.

Ahogy vannak Ausztriában ujsehek s a balkánon új törökök, úgy támadtak Magyarországon új kurucok.

De ez a fejlődés nálunk feltűnően degenerált.

A történeti kurucság eszményekért hevült, vagy éreynét nagy akaraterevével gyakorolta s még tévedéseiből sem hiányzott soha a kiengesztelő tragikus vonás.

Nem ilyenek a modern kurucok.

Kellőg jelezte őket Tisza gróf miniszterelnök a nemzetiségi vita alatt, mikor nem minden ironia nélkül rámutatott arra, ami — saját megnyilatkozásuk szerint — leginkább hiányzik nekik: hogy „nincsen kamarilla”.

Persze ez a „kuruc postulatum” nem áll magában, sőt vannak előzményei is, hogy „csak hadd jöjjön az abszolutizmus.” Ez valódi verbum regens lett az obstrukciós harc alatt. Ami ellen a régi kurucok korszakos küzdelmeiket vívták hajdan s dicső békekötéseikben a jog erejével teremtettek hatalmas biztosítékokat: a korlátlan egyeduralmat, az új kurucság nemrég egyenesen provokálta s most az ugynevezett kamarillára vágyakozik az invokáció hangján.

Valóban különös fordulat és -rával a leromlottságra, mely a kuruc-epigonokat szinte száználmasakká teszi. Amilyen degenerálta az ősi lovagrendeknek egy Don Quijote, olyan ez a kuruc-ivadék is heroikus elődei árnyékában.

Ahogy a manchai lovagot rögeszmekek vezették, fantomokkal viaskodott és

Wotan

Lámpa

A legújabb és a legintartásabb drótszálas lámpa.
Ezzel átlagosan 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzeműből üzletben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-utcai 36. Ugr-utca 19.

kivánta őket, hogy maga étvényesülhessen, — úgy a magyar ujkurucok is. A hasonlatosság köztük nemcsak mániákra terjed ki, amikkel nem létezők ellen vagy lehetetlenért szeretnek hadakozni, hanem szintugy ideges lelkiállapotokra, mely csupa végtel és kapkodás.

E látószögből ítélni lehet meg egész szerepüket s minden vállalatjukat a közéletben. Ide szállítandó le az is, amivel aktuálisán most próbálkoznak: a külpolitika területén.

Ők nem becsülik azt a hosszú békekorszakot, amit a hírmuszövetség Európában a nagyhatalmak közt elért; nem értékelik azt a biztonságot sem, mely monarchiáknak jutott, Németország és Itália erejével a háta mögött.

Ujabb mániájuk célnak tűzte ki, hogy e szükséges és bevált frigy szét robbanjon vagy meglazuljon; közibe szóródjék a gyanu, bizalmatlanság és visszavonás. Ebben mesterkednek a modern kuruc elmék a szó és toll agitációjával. Esménykép gyanánt ez a káprázat lebeg előttük, mellyel őket az orosz hatalmi körhöz való szoros csatlakozás kecsgetti.

Az új kurucok mint muszkavezetők! Valóságos perverzítás.

De úgy vannak ezzel is, mint egyéb vállalatokkal. A világ rendjén mitszigazitanak; az akcióról hamar bebizonyul, hogy csak szélmalom-hare, donquijotéid.

A hármasszövetség európai szükségesség, mert a világrész egyensúlya fordulna föl nélküle. S monarchiák szoros viszonyát Németországhoz történeti okok alapozták meg mélységesen. A német egység, mely a múlt században a régi Ausztria kizárásával alakult meg a két nagyhatalom maradtandó frigyében ismerte föl korábbi áldatlan versengésük korrekcióját. S kettős monarchiánk, mióta a német Bund kötelékeiből kilépett, nyugati ha-

tárát legreálisabban a Németországgal való szövetség által biztosíthatta

Földrajzi helyzetük, területalakulásuk s a védelemben stratégikus viszonyaik egymásra utalja őket, a politikai érdekek állandó közösségét teremtve meg köztük. Ezt realizálja szövetségviszonyuk, mely harminc év minden teherpróbáját kibírta és remélhetőleg tul fog élni az új időkben is minden viszontagságot.

Ezek közt a legkisebb, ami a modern kurucok részéről érheti. Akárhogy jutottak rögeszméjükhez, előbb több ki fognak abból maguk is ábrándulni. — Ugy lesz a muszka-barátság káprázataival Európa mai evolúciójában, miként volt a turkofil és oroszfaló magyar ellenzékiességgel a hetvenes évek keleti háborúja alatt.

Akkor a magyar közszellem hajlott ez érzelmi politikára s a tömegek hagyták magukat vezetetteti a muszkaellenes tüntetésekre. — Most azonban hidegen látja közvéleményünk az ell. nézetek következtelenségét s teljesen elzárkózik ruszopt hajlandóságai elől.

Igy a szélmalom harcnak nem lesz publikuma sem s a kuruc akció — mint magánügy — fog saját jelentéktelenségére zsugorodva, kimulni.

Vigadó-ügy.

A „Csiki Hirlap” és a „Csikvármegye” igen kellemetlen hangú kritikával kísérték azt az eljárást, amelyet a vármegye alispánja a törvényhatóság által nyert felhatalmazás alapján a vármegye magánjavainak tulajdonát képező Vigadó ügyében lefolytatott. Nyilván igaz, hogy a közérdek javára szolgál az, ha a sajtó kritikája éber figyelemmel kíséri a közéleti ténykedéseket, de az a kritika közérdekű csak akkor marad, ha hangjában kijelentéseiben, következtetéseiben a méltányosságot, az igazságot és a helyes ítélőkép-

ességet megtartja. Ellenkező esetben célját tévesztette és rosszat tesz.

Ugy vagyunk meggyőződve, hogy azok a híresztelések, a melyek az említett lapokban megjelentek, igen alkalmasak arra, hogy a vármegye közönségét ennek a kérdésnek elbirálásával félrevezessék s éppen ezért nem mulaszthatjuk el, hogy azokra ne reflektáljunk.

„Csikvármegye” röviden összefoglalva két dolgot nehézményel, amint az cikkének lényegéből kivethető. Az egyik az, hogy a mikor „szomorúság szántja végig az országot” akkor mi Vigadóról beszélünk. Az ő véleménye szerint „perverzítás” kell ahhoz, hogy ez a szomorú ügy szőnyegre kerüljön. Hát persze a bírósági hivatalok munka tömkelegébe dolgozó tisztviselőnek, a szorgosan singelő kereskedőnek másféle hivatása, kötelessége lévén, nem juthat eszébe a Vigadó-ügy, de van ember, akinek ez a szomorú ügy, a „Vigadó-ügy” is kötelessége közé tartozik, a kinek hivatalból foglalkoznia kell vele anélkül, hogy „perverzítást” követne el. És ez a faktor a *vármegye alispánja*. Nem Fejér Sándor, nem az ő általa e munkára kijelölt tisztviselő; hanem a *vármegye alispánja*, akinek rendelkezett a *törvényhatóság* és rendelkezett az illetékes *miniszter*. Sajnos a kötelességek teljesítésének szükségessége az arra hivatott funkcionáriusoktól nem kérdezi azt, hogy hogyan ébredtem ma fel, milyen hangulatban vagyok, a hatáskörébe tartozó kérdést legjobb tudása szerint el kell intéznie akkor is, ha ezt a munkásságot „perverzítás”-nak szidják is.

Lássuk tehát, hogy is van ez a dolog? Csikvármegye magánjáváiból Csikvármegye törvényhatósága Csikszerezdában, a vármegye székhelyen 240.000 koronával egy Vigadót épített. Hagyjuk el azt, hogy és mint történt ez a dolog. Csak a bekövetkezett tényeket mondjuk el. A felépített új Vigadó már az első esztendőben nem felelt meg a hivatásának.

Egy év alatt két bérloje hagyta ott,

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Amig éltek...

Amig éltek messze, messze tőlem.
Addig sem vagyok már enyém...
Halványuló sáppadt kis sugarként
Ragyog csak néha rám a fény.

Szeretet, az otthon égi tűze
Nem gyújta már a lelkemet...
Lehull szivemről minden egy virág,
Több rózsálmom nem lehet.

* Mátrai Ferenc Béla.

A színészéletből.

Káldy Gyula, a jeles zeneszerző és a budapesti Opera későbbi igazgatója a múlt század 60-as éveiben kantanító volt a kolozsvári színházban. Szorgalmasan oktatta a kóristákat, de alapos zenei készségeknél gyakran használt vettek az elsőrendű színészek is. Karmesteri hivatosságát a véletlen pattantotta ki.

A színház igazgatósága ugyanis kölcsönadta valakinek a „Proféta” vezérkönyvét. Eközben kitűzték előadásra és csak a főpróbán juttak rá, hogy nincs meg a vezérkönyv. Nagy zavartámad, más darabot elővenni nem lehetett és az akkori első karmester kijelentette, hogy ő partitúra nélkül nem tudja eldirlálni az előadást. Mikor a színház vezetői javában törték a fejüket hogy mit csináljanak, előállott a kantanító és kijelentette, hogy ő partitúra nélkül is eldirlálja az előadást. Az igazgatóság a kényszerítő körülmények hatása alatt elfogadta az ajánlkozást. A fiatal Káldy beült a karnagyi székre, maga elé tette a Góroltetűi nagyhercegi vezérkönyvét és olyan biztonságos dirigálta végig a nagy operát, mintha a kis ujjában lett volna annak minden taktusa. Ebből az esetből kifolyólag természetesen

nyomban karmesternek szerződötték. Káldy mindenben bevált, nemcsak jó karmester, de jó pajtás is volt. Akkor még nyaranta a kolozsvári színházról kisebb-nagyobb csoportokra osztva bejárta az erdélyi városokat. Az énekeseket persze Káldy Gyula vezette. Ze nekaruk nem volt és mégis mindenütt operát adtak elő. Káldy kifogyhatatlan ötletességgel rendezte az ilyen előadásokat. A zenekart zongora helyettesítette, a kórus pedig egy-két kevésbé elfoglalt művészből telet ki. Megtörtént, hogy az egész fergár egy emberből állt. Káldy művésziessen játszott a zongorán és olykor, ha kedve volt hozzá, cikornyás variációkban szolgáltatta a kíséretet az énekesek számára. Néha megszállta a dévalvány és a színpadon gyászosan busuló Eleonora, vagy Lucia elképedve hallotta, hogy Káldy a kíséretbe beletámasztja a Csicsóné és boci-boci tarka motívumait.

Ugyancsak a 60-as években nagy színész volt Rónay Gyula, a tüneményes tehetségsű drámai művész. Akik ismerik, azt mondják, hogy zengőbb, megragadóbb hangot, tüzeesebb szenvedélyt, férfiasabb föllepést elképzelni is alig lehet, mint a milyennel Rónay ábrázolta színpadon a hőseket. De az volt a szerencsétlenség, hogy beteges mértékletenséggel szerette a mulatozást. Nem egyszer történt, hogy mámoros fővel ment este játszani. Ilyenkor is érvényesültek ugyan egy-egy jelenetben nagyserző kvalitásai, de néha igazán nem tudta mit kell neki beszélni.

Egy ilyen alkalommal a „Zách Felician” tragédia címszerepét adta. Az első felvonásban Záchnak jelenete van az intrikussal, akit Gyulay Ferenc személyesített. A párbeszéd bevégződik és Záchnek távoznia kell, hogy az intrikus elmondhassa monológját, amellyel végződik a felvonás. Rónay azonban nem mozdult. A sugó integet neki és odaszól:

— Menjen ki!

Zách meghallja a sugást, pózba vágja magát és parancsot kémozdulattal, dörgő hangon kiált Gyulayra:

Menjen ki!

Gyulay megfelelő nemajátékkal igyekszik elfedni a tévedést, hatna időközben eszbeak Rónay, de az se nem lát, se nem hall, még jobban riordit az intukura:

— Menj ki ha mondom!

— Jó, jó, Zách, mindjárt megyek — csitítja Gyulay. Csak egy kis dolgom van még. A sugó kétségbeesetten hadonász és haragosan mondja!

— Maga menjen ki... Maga! Rónay ur!

Zách végre megérti a helyzetet, megfordul és kifelh indul, de az ajtóban ismét pózba vágja magát és odaszól Gyulayhoz:

— De aztán... takarodj ám ki!

A szintén jeles tehetségsű Ujfaluassy Sándor a „Kalmár és tengerész” című drámában játszotta a tengérszűt Ujfaluassy ez este nagyon kedvetlen volt és alig várta, hogy végezzon. Van a darabban egy jelenet, mikor a tengérszűt egy kisasszonytól kérdezi, látott-e már tengert? Ez arra azt feleli, hogy nem. Erre aztán a tengérszűt szép, poétikus, hosszú ismertetéssel szolgál az Ocean szépségeiről. Jön ez a jelenet. Ujfaluassy unottan kérdezi:

— Kisasszony, látott már tengert?

— Nem láttam.

Ujfaluassy egy pillanattal küzködik, de úgy megundorodott a következendő deklarációtól, hogy egyszerűen csak annyit mondott:

Hát menjen el és nézze meg!

Ezzel elfordult és többet egy árva szót sem lehetett belőle kicsikarni.

Vizvezetéke, gőzfűtése és világítása egy esztendőig sem működött. Hogy ki a hibás ebben, azt majd megmondják azok az urak, a kikre a gondozása reá volt bízva, ha majd ezért megszámloltatjuk. És így lassan-lassan oda sülyedt, hogy ma — nem véve figyelembe azt, hogy a hozzáfűzött kulturális igényeket nem szolgálhatja — csaknem lakhatatlan állapotban van. Aki ezzel a kérdéssel foglalkozott, belátta, hogy így van, és belátta azt is, hogy ezen segíteni kell. A törvényhatóság 1912. évi március 21-én tartott ülésében a Vigadó átalakítását elrendelte, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter 77193/1912. szám alatt hozott rendeletével a törvényhatóságnak azt a rendeletét jóváhagyta s a vármegye közönségét a tervek elkészítésére utasította. Ezen elhatározás folytán a törvényhatóság 1913. évi október 30-án hozott határozatával a vármegye alispánját a tervek elkészítésére hatalmazta fel. Látható tehát, hogy Csikvármegye alispánja a Vigadó ügyét nem az ő egéni guszta szerint rángatja elő „ebben a szomorú esztendőben” hanem a neki adott rendeletek, kötelező utasítások hatása alatt. És hogyha ő proponálná, ő venné fel a kérdés fonálát, a saját kezében, akkor is neki volna igaz, mert ma ő a vármegye alispánja, őt illeti a vezetés.

A „Csikvármegye” cikkének másik nehézsége az — amint az nyilván kitetszik, — hogy miért megint Vigadó Csikszereának, helyesebben Csiknak? Azért mert Csikszere a megye székhelye! Hogy ez helyes-e avagy nem, az más kérdés.

Ma a székhelye a megyének, minden egyes létesítmény tehát, a mely Csikszereának javára szolgál, az egész vármegye érdekében történik, mert annak előnyeit az egész vármegye közönsége élvezi és élvezheti. Csikszere a fejlesztése vármegyei szemüvegben nézve a kérdést nem parciais érdek, hanem közérdek. Érdeke Gyergyószentmiklósnak úgy, mint Várhegynek, avagy akármelyik kásonyi községnek. Aki a patriotizmust ezzel a felfogással szembe helyezi, az nem a vármegye közérdekét képviseli, az parciais érdekeket képvisel. És itt önként előtérbe kerül a a gyergyói kérdés. A féltékenykedés kérdése, hogy most mindent Csiknak, és semmit sem Gyergyónak. Hát erre meg van a magunk véleményünk, a mely sok esztendői tapasztalatnak a gyümölcse. Se az, hogy a gyergyóiaknak vármegyei politikájá helytelen. A gyergyóiak nem tudnak kérni. E helyett békétlenséget szítanak akaratlanul is. Ehelyett akadályozni akarják azt, amit mások kértek. Hát mit kértek a gyergyóiak az utóbbi időben? Jőformán semmit. Pedig az ők szükségleteik is megvannak. Hát miért nem kérnek ők is kulturpalotát? Mi nem hallottuk a kérő hangjukat még. Vagy ha olyan szellemben fogják fel a magánjavak jövedelmeinek jogosságához való kérdést, hogy a mikor a csiki részen valamelyes mértékben létesítés történjen, a gyergyói részeken is történjen, akkor miért nem halljuk ezeket a hangokat a forumon is. Azért, mert nagy mértékben elfogultak. — Azt hiszik, hogy ma is uralkodik a néhai Becze-féle rendszer, a mely vasmarokkal törte le a gyergyói érdekeket. Nagyon helyesen ilyen ma nincsen s hogyha igaz az, hogy a gyergyóiaknak méltánytalanságban van részük, akkor ez az ők gyengeségük. De kijelentjük, hogy helytelen politika az, hogy a kérők és követelők szerepe helyett a gáncoskodók szerepkörébe vállalkoznak. Elvégre a vármegye magánjainak van

miből, jut is, marad is minden hasznos dologra.

A „Csiki Hirlap”-nak már ebben a Vigadó kérdésben egészen más dolog nem tetszik. S ez az új „Kulturpalota”. Hát nem akarunk egészen ösztintek lenni, mert hisz a mikor e nyomdáfesték napvilágot lát, akkor az új sajtótörvény is már életbe lépett s nem akarom azt, hogy mindjárt az első napon dologot adjunk a bíróságnak, de annyit mindenesetre megjegyeznünk hogy a Csiki Hirlaptól is elvárjuk, hogy véleményét kizárólag a közérdek figyelembe vételével alkossa meg.

A mikor a Vigadó átalakítására felküldött terveket, mint alkalmatlanokat a vallás és közoktatásügyi miniszter vizsgálódott, akkor igen sok embernek az jutott az eszébe, hogy a Vigadóval törődni abból a szempontból, hogy a rendeltetésének megfelelően rendbehozzák, — nem érdemes. Legyen a Vigadó erdészi hivatal, magánlakásokká, bérházzá átadva és így jövedelmeztetve, de a vármegye kulturális igényei ne a Vigadó keretében, hanem attól teljesen függetlenül oldassanak meg. Ez a gondolat valóra vált s a törvényhatóság 1912. évi a g u s z t u s 31-én hozott határozatával kimondotta, hogy a kulturális igények megvalósítása érdekében egy kulturpalotát épít Csikszereában s arra 400 ezer koronát szavazott meg. E határozatot Dr. Márton Vencel bizottsági tag megellebezte s a miniszter ettől a felelősségében felhozott indokoltól függetlenül, az alapok kedvezőtlen pénzügyi helyzetére való tekintettel a jóváhagyást megtagadta. De utár e rendeletében kimeitelt, hogy a létesítéstől nem zárkoznék el, ha a magánjavak költségvetésében arra fedezet volna. Akkor természetesen fedezet nem volt, mert akkor voltak kifizetés alatt a két gimnázium kiadásai, árva- és szeretetház, pénzügyigazdatsági s más egyéb terhek, de ma már másképpen áll a dolog. Az a zsűri, a mely a „Vigadó” átalakításának tervpályázata fölött itélkezni összegyűlt, meghallgatva a szakértő véleményét, helyesen találta újlag visszatérni a 220.000 koronás átalakítás helyett a kulturpalota gondolatára, — minthogy időközben a miniszter is a kérdés ilyen megoldásához hozzájárult — s azt határozta, hogy a törvényhatóságnál már hivatkozott határozatot jóváhagyatni kéri. Az indítványt Dr. Gaal Endre, lapunk főszerkesztője tette s Szász Lajos zsűri tag ebben „jogfosztást” látott. Most mindenesetre kérdezzük azt, hogyha már „jogfosztás”-ról beszélünk, az-e a jogfosztás, ha az autonom testületnek, a törvényhatóságnak meghozott egyhangu határozatát jóváhagyni kéri, avagy az, ha annak jóváhagyását ellenezük és akkor a „jogfosztó”-e az az illetékes miniszter, ha a vármegye kívánóságát, határozatát jóváhagyja, avagy akkor, ha attól a jóváhagyást megtagadja. A „Csiki Hirlap” cikkének írója, ugy vélekedünk, abban látja a „jogfosztás”-t, hogy a törvényhatóság „megkerültetik”. De ez nem áll, a törvényhatóság nem kerültek meg, mert a miniszter olyan kérdést bírált felül, a melyet a törvényhatóság terjesztett fel hozzá, helyesebben olyan kérdést bírált felül e kérelem fölött most másodsor, a melyet a törvényhatóságtól nyert felhatalmazása folytán a vármegye alispánja terjeszt fel hozzá és még helyesebben olyan kérdést bírált felül, a melynek alaposabb megismerésére most már szakértőt is küldött le a helyszínére. A törvényhatóság a kulturpalota

eszméjével szembe még nem helyezkedett, a törvényhatóságnak a kulturpalota létesítése kérdésében kifejezett kívánsága ma is fenn áll. — S ma akkor, a mikor a „Vigadó” átalakítás tervpályázatának megbíralására kiküldött zsűri és annak szakértője egyértelműleg és egyhangulag megállapítják azt, hogy a Vigadónak ez évben való átalakítása se nem gazdaságos, se nem helyes, sem meg nem oldható, akkor a kulturális igények megvalósítása érdekében a vármegye által hozott határozat kétszeresen a vármegye kívánsága és határozata. Mert azt hiszem annak fejtegetése, hogy az ország fővárosától egy ilyen távoleső vármegyében, az intelligenciát az örökös korcsmazástól, kártyaasztaltól megmenteni, a gimnázium, avagy az egyetem elvégzése után minden fejlődés és tudomány előtt begyepesedett fejeket egy kissé a haladás eszméjének megnyerni s a vidéki élet sok kellemetlenségéből fakadó elzüllesztől lehetőleg kulturintézményekkel megmenteni elsőrendű kötelesség — fölösleges. Amikor mi kulturpalotára gondolunk, ugyanakkor tudatában vagyunk annak is, hogy a társadalmi élet fejlesztése, mint a vidéki városok intelligenciájának egyetlen mentsvárja, föltétlenül megkívánja azt, hogy azért anyagi áldozatok is hozassanak. És ha Csikvármegye olyan szerencsés, hogy nemcsak a szükséges, hanem a luxus igényeknek is figyelembe vételével ezt megteremteni tudja, anélkül, hogy polgárainak vilárait elkívánna, akkor oktalanság volna ezt meg nem tenni. Dr. Gaal Endre.

Főispánunk a kamarában.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara Gyálóky Sándor főispánt a közgazdasági, ipari és kereskedelmi életben kifejtett tevékenysége elismeréséül levelező tagjául választotta és erről az alábbi útirattal értesítette:

Méltóságos

Gyálóky Sándor

főispán urunk

Csikszereada.

Tisztelettel hozzuk becses tudomására, hogy kamaránk f. évi február hó 26-án tartott alakuló gyűlésében Méltóságodat a következők őt évi ciklusra levelező tagjául választotta.

Méltányolni kívántuk ezzel a közgazdasági életben, az ipar és kereskedelem fejlesztése körül eddig is hasznosan kifejtett tevékenységét és örömmel vontuk be a a kamara működési körébe, hogy bőles tanácsát és készséges közreműködését jogos címen igénybe vehessük.

Az új kamarára Erdély sulyos gazdaságpolitikai viszonyai között föltöte nehéz feladatok várnak, ennél fogva a megértő tényezők nagyobb tömegére van szükségünk, nem is annyira nekünk, mint inkább az ügynek, melyhez Erdély magyarságának sorsa kapcsolódik s amiben minden székelemek egyet kell értenie.

A levelező tag uraknak szivesen adunk iránýtást és munkát, azonban a levelező tag urak költsége egyenként is felfaltája a helyi iparral és kereskedelemmel vonatkozásban álló feladatokat, kezdve a tanoncúgytól, föl az iparpártólásig s az eddig lenézett foglalkozások tisztelt és becsült nívóra fölemeléséig. Hálások leszünk, hogyha a gyakorlati élettel való intenzívebb foglalkozás révén a közgazdasági közvélemény megalapozásában sikeres munkát végez.

Fogadja kiváló tiszteletünk és nagyrabecsülésünk kifejezését.

Maros-Vásárhelyt, 1914. február 28.

Bürger Albert, Sz. Szakáts Péter,
elnök. titkár.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyűlésén... 1.297.036.630 20 tettek ki és az év folyamán bevett díjak kor. 56.381.050 47 ruktak... Készpénz és az intezet követelése a hitelzők követeléseivel... 46.606.706 21. 6. Tartalékok kor. 719.310 61.

H I R E K .

— Az új sajtótörvény már megjelent az Országos Törvénytárban és április 12-én lép életbe.

— A közigazgatási bizottság ülése. A vármegye közigazgatási bizottsága a husvét ünnepek miatt április 16-án, délelőtt 10 órakor tartja rendes hárs ülését.

— Az ügyvédi kamara Marosvásárhelyt mint vasárnap tartotta rendes közgyűlést... Dr. Láni Oszkár titkár, Blumenfeld József ügyész, Dr. Biró Aladár pénztárnok... Dr. Fejér Antal (Csikszeder), Dr. Kornhoffer Vilmos (Szászregén) és Dr. Csongváry Géza.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Györgypál Gábor csikapolozai lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számvizsgálóként a nagyenyedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvényszerűsége kinevezte.

— Kissármáson már fűt és világít a földgaz. KISSÁRMÁSON Pár nap óta az ottani vasúti állomás várótermében már földgázzal fűtenek és világítanak. A szobákban lévő melegítő testekhez a fűtő anyagot a gázukatatók nyelik. A közel jövőben állanegyszerűsége megkezdik a község utcáinak földgázzal való felszerelését. Egyelőre a budapesti Aeroc 120 ltvámpot fog felállítani. Veszprémi főszolgabírónak most készül egy műmálma, amit szintén a földgaz fog üzemben tartani. Az egész vidék nyomorát egy csapással meglehetne szüntetni, ha KISSÁRMÁSON villanytelepet állítanának fel földgázhozforóval s a telepet energiáját 30–40 kilométer körzetben az ura-

dalmak a mezőgazdasági munkáknál nagy előnyökkel felhasználhatók.

— Kilenc keddi ajttartosság a cskisomlyói ferencudombi kegytemplomban. Április 14-én kezdődik a szokások 9 keddi ajttartosság Pádusi Szt. Antal tiszteletére. D. e. 10 órakor beharangozas. Ha az idő kedvez, körmenetben fognak kimenni a Szt. Antal kápolnához. Ott szent-mise és prédikáció fog tartani. Kegytemplomban 10 órakor szintén mise fog tartani azok számára, kik valamelyes ok miatt körmenetben részt nem vehetnek. Gyóntatás reggeli 6 óráttól.

— Készülődés a nagy Benkő ünepe. Századik éve, hogy középajtai Benkő József ref. papot és történetírőt, a Harmeli Tudóstársaság tagját Középajtain eltemették. A századik erforduló alkalmával 3 helyen is rendeznek ünnepeket a nagyvenű tudósnak. Középajtain a ref. egyházaközsége Kövér András esperes vezetése mellett méltóképpen kívánja ünnepelni egykori hies papját. A régi sirhoz hatalmas meretű síremléket állítanak. A templom falába szobornul díszített márványtáblát helyeznek. Az emlékbizottság értekezlete örömmel fogadta a fővárosban lakó székelyek szíves támogatását, homnan a Páterf. Ásztl. trsáság fejeit, Páterfy Tamás úr kútidátták le az értekezletre. A rendezéssér álló öszegy oldi csekély, hogy ahhoz a teljes székely lelkesedés is szükséges, mert csakis ez által jut a mibécűsi alkotáshoz a nagy Benkő emlékműveiben Páterfy közbenjárására a szobornulvetlen a síremlékre és a templomra Strobl Alojas mester budapesti műtermében készíti Ripótti Lajos helyi székely szobornulművésznök. Kőp-csén Balázs Ignác ref. p. p és Nagy Lajos ny. tanácsos vezetni az egykori hies képeci pap ünnepeit. Itt még nehezebb feladat vár a rendezésre, mert a Mémélekek Országos Bizottsága a képeci őreg templomot régi padozatfestése révén műkinésnek nyilvánította és a repedezett falu vén templom kávjavítását, átalakítását rendszeli. Egy ilyen értékes templom falára csak mibécűsi Benkő-émlék jöhet. A rendezőség örömmel fogadta Páterfy személyes közbenjárását, ami lehetővé tette, hogy igen csekély öszeggert művészi alkotás fogja díszíteni a hies templom falát. Bardocan, a Benkő szülőházban terveztek az emlékmű elhelyezését, de a budapesti székelyek kiküldöttje az újjalakított paplakon erre megfelelő helyet nem talált Így a bardoci emlék a torony oldalára jön, ahol művészi szempontból is méltó helyet találtak részére. Páterfy a rettetnes tavaszi hóvihár dacára is eiment a bardociakhoz, miként mondani szokta: a székely becsléttért. A bardoci ünnepeket Molnár Imre ref. pap rendezi nagy buzgalommal és kegyellett a nagy Benkő emléket íránt. A Benkő ünnepegek az év nyarán tartatnak meg országos keretekben az akadémia, az Erdélyi Múzeum Egylet és az öszes egyházi és társadalmi szervezetek részvételével.

— Virághullás. Kállay Ulul országos képviseletű és családját megrendítő csapás erte. Dédelgetett szépséges és kedves leánya, Hanna viruló korában váratlanul elhunyt. Városunk közönsége jól ismerle őt, ki már 10 éves korában, mint bájos kis műkedvelő közönségünk szeretetét sokszorosan megnyerte. Annál váratlanabbul érkezett a lesújtó hír, hogy a még alig 14 éves Hanna nincs már az élők között. A melyen sujtott családot rendkívül sokan keresték fel városunkból részvét-nyilvánításokkal. Haláláról az alábbi szomorú jelentést adták ki: Nagykálló Kállay Ulul és neje zalahi Julia fujdalomtól megrögt szíveit, örökte tartó bánattal tudatják, egy saját mint gyermekeit, Agota, Ulul és István, valamint az öszes rokonság és jó barátok nevében, — hogy földi angyaluk, életünk üdítő napugára, a legnemesebb szívű gyermek, fejlethetetlen kis Hannának rövid, boldog életének 14 ik évében, türelemmel viselt kínos szenvedés után, folyó hó 1 én reggel fél 8 órakor az Urban csendesen elhunyt. Temetése április 3-án délután 3 órakor lesz a református egyház szertartása szerint Vácson, Gr. Csáky ut. 2. számú gyászaházból. Budapest, 1914. április 1 én. Annyal jószágod, bájos lényed emléke velünk marad, teged a Mindenható angyalaj közé bívott!

— Kereskedelmi ösztöndíjak. Tanulmányainkna a külföldön gyarapítása végett fiatalabb kereskedők részére ez évben 10 drb. egyenkint 2500 koronás ösztöndíj kerül kiosztásra. A folyamodványok a kereskedelmi és iparkamara útján a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez terjesztendők fői április hó 30-ig. Pályázhatnak magyar honos kereskedők, kik keleti kereskedelmi akadémiai tanulmányaik jó eredménnyel elvégezték után legalább

három évig gyakorlati kereskedelmi térer működték. Marosvásárhely, 1914. március 26.

— Edison mozgószínház. Amint értesülünk, husvét első napján (vasárnap) ismét megkezd előadásait. A mozgószínház vezetőségétől nyert értesítés alapján örömmel jelezhetjük, hogy az új szezonra sikerült a vezetőségnek a főváros legismertebb nevű előkél film kereskedelmi vállalatokkal szerződésre lépni, a film-féleg legjobb és legértékesebb filmjére nézve, hogy ez új szezonban alkalma lesz gyönyörködni szebbnél-szebb műsorokban. A vezetőség fősúlyt kívánt helyezni arra, hogy csakis elsőrendű, változatosok legyenek és főleg arra, hogy a magyar filmgyárnak legjobb megjelent kiváló termékeit, továbbá a nevezetesebb hazai aktualitások kerüljenek bemutatásra. Hu-vét első napján színe kerül a parisi évad legcsodásabb újmonsága a „Püpos” című hatalmas sikerű dráma 4 felvonásban, az elsőrendű pótműsor kis-rettében. Ezekivil a Pathe hiradóba és lesz mutatva műsorunkon kívül 3 szenzációs magyar aktualitás: 1. A marospórtási vasuti fahíd kicserélése vasihaddal 3 óra alatt. 2. A szit István csatahívó vízberep-ájítása. 3. Turcsányi-Magnás Elsa temetése. Hatfón, hu-vét második napján színe kerül: 1. „Z-ába” nagysikerű vígjáték 2 felvonásban, a közkedvelt Princeve a főszerepben. 2. „Ki a gyilkos?” színedráma 3 felvonásban. 3. Pathe hiradó a hét legjobb eseményeivel, 18 felvételben. Külön felemeltesre méltó a hiradóban Honfi Nándor egy híres karikatúrája: „a karacsony tündér”.

— A bukaresti terkep. Újabbban a bukaresti üzleti kirakatokban rikkto, tarka tépér jelent meg, amely nyilt és szemérmellen izgatas Magyarország és a monarchia ellen Ez a terkep tulzó almok megrajzolása, a régi hőbortak, Nagy-Románianak a tüntető terve. A rajz szerint Erdély a Bánattal, Arad-, Csanád- Bihar megyével és Szatmármegyével egy ütt bele van kombinálva az olah bírdalomba. Azonkivil Bukovina és Cernovic, sőt Galicia egy kis része is formát ad az északi határoknak. Denen a barátság és a szövetségi hiba fejében Szerbiából van lekanyarítva egy jókora darab, keieten pedig Bessarabia van bekebelezve az orosz bírdalomból. A Székelyföldet egy lát-ssal, különösen megbecsülük, mert külön kimemelik Odorht (Udvarhelymege) és Treiszcauniit, amely Haromszékmege akar lenni. Erdélyben, azaz Transilvániában a magyar, német lakosságy területet csak apró foltoknak, kis nyelvzigeteknek van feltüntetve. Még legértékesebb kirajzolták a Székelyföldet, a melyből Udvarhely, Csík, Haromszék van magyarán feltüntetve, mig ellenben Marostorda már csak egyszerűen egy kis magyar szelvényt kapott. Ezzel a ravasz eljárással tüntetek fel csakaem három millió olahival szemben együtt 2,600 000 magyar, németet, száaszt és szerbet. Mit nekik az igazságy, valóság, tényleges állapot! A fő a hóbort, a mely kelő fokozással olánnak látja egész Európát.

— Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorothy-utca 10 és 12.A. „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legre bíbb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkiné, aki e célból hozza fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intezet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, ügyés és betőres ellen biztosítosokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar-jég- és vízszintbiztosító r.-t., baleset-és szavatosságy biztosítosok az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat eltalajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikasztas elleni biztosításokat és versenylovak, teivére és egyéb értékesebb tenesz állatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság, valamint áru-és utipodgyaszbiztosításokat az Európai áru-és podgyaszbiztosító részvénytársaság számára. Csikszeder lakóknek Marosvásárhelyi Agrár Takarekpénztár főttja.

— Pályázat joggyakornoki állásokra. A marosvásárhelyi kir. íteletöltő kerületéhez tartozó csikszederai, marosvásárhelyi és kezdővársárhelyi kir. törvényeszeknel, valamint a kó. halmi kir. járásbírósnál üresedésben levő 1000 kor. évi díjjal, jogtudori okmányal pedig az emilitett évi díjon felül a költségvetési hitel keretében annak idején még külön évi 400 korona jogtudori pótlekkel javadalmazott díjas joggyakornoki állásokra pályázatot hirdet a tábla elnökség.

Az újságírás reformja. Az új sajtótörvény megnévezte az újságírók munkáját. Szó ami szó, az ember nem lesz annyira szabad, mint eddig volt. Hogy mi lesz velünk ezután, hogy hogy fogunk irni ezután, igazán nem is sejtjük. Ezután valószínűleg úgy kell újságot írni, amint az alábbi példával bemutatjuk:

— A katonaság művelése. Ezzel megdicséreljük Fesztes Gyula kapitány urat, aki nemcsak a kaszárnyában, de a gyakorlatlótérben is szociológiai kurzust tart a közlegényeknek. Megható például az, amikor gondja van a vallásosságra, mert a szentek életéből idéz, vagy amikor megemlékezik a haza védelmében álló fiúk szegény édesanyjáról, ezzel kapcsolatban anatómiai magyarázatokba bocsátkozik, a fajkiválással és a faj-nemesséssel fűszerezi előadásait.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

brassói fiókületünket

augusztus hó 1-én megszüntettük. Ezután egyedül marosvásárhelyi gyárunk és üzletünk áll fenn.

Berendezéseknél

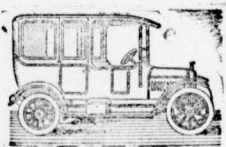
készséggel állunk a n. é. közönség rendelkezésére és meghívására minden vételkötélzettség nélkül mutatjuk be — egyik cégfőnökünk által — gazdag mintagyűjteményünket és mivel így az üzlet fenntartási költségét megtakarítjuk, a vevőközönséget sokkal olcsóbban szolgáljuk ki.

Székely és Réti

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 47. sz.

— Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcsöze évtizedek óta használt "báziszerke", melyeket állandóan újabb és újabb keletkezési, radikális hatású, tehát gyakran veszélyes hamisított balzsamok eszenciák és fluidok erőszakos forgalombahozatala után znak. Ily utánzatoknak a közönség legfeljebb egyszer ül fel és újra visszatér a régi kipróbált, valódi szerkezhez. Figyeljünk az apaca védjegyre. Olvasóint szíves figyelmét felhívjuk a Thierry-balzsam és Centifolia kenőcs maí hirdetésére.

AUTOMOBILEK

keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésre áll, fuvarozásra, városi és tura-használatra, nyitott és csukott autók, valamint autobuszok és teher-automobilonk minden célra, mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó kiallítás 1000 koronától feljebb minden árban.

Keveset használt gumik és felszerelések. Budapest, VI., Liszt-Ferenc tér 3. sz. Telefon 149—62.

FEKETE SÁNDOR.

1—24

— Utjelző táblák. A királyi magyar Automobil club kérelmére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a nemzetközi egyezmény értelmében 4 mintával készített s a club által rendelkezésre bocsátandó utjelző táblák az állami közutakon a szükséges helyeken felállítsanak. Az utak elágazásánál itt Csikszereán is állítottak már ilyen utjelző táblákat.

ADLER-automobilok

1914. évi típusai:

5/13, 6/16, 8/22, 9/24, 10/28, 12/34, 15/40, 20/50, 25/60, 30/70 és 35/80 HP.

luxus, tura- és városi automobilonk.

Gyárunk különlegessége 5/13 HP két üléses, egymás mellett, egymás mögötti és négy üléses.

Vezékpályát:

Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. Telefon 149—62.

— Kérjük ajánlattételre szíves felhívását. —

— Hatvan millió koronát vett fel báró Ghyllány Imre földmívelésügyi miniszter a jövő évi költségvetésbe, hogy az élő vizeket, melyek annyi kárt okoztak utóbbi években az ország lakosságának s különösen a sanyaru helyzetben levő székelyföldnek — szabályozzák. A nagyfotosságu ügyről törvényjavaslatot terjesztene a képviselőház elé.

— Honvéd tüzerek érkeztek Marosvásárhelyre vasárnap reggel 7 órakor Lugosról. Szeretettel fogadtak őket a székely fővárosban, hiszen végkép jöttek hozzánk — haza. Hofbauer Aurel polgármester üdvözölte őket, a mire Siraier alezredes mondott köszönetet. A katonazenekar indulni mellett vonult be a 150 főnyi legénység 8 ágyúval ideiglenes helyére — a sáortáborba.

Üzletszerző tisztviselők

fix javadalmazással előrangú biztosító társaságnál felvételnek. — Komoly, megfelelő képességű pályázók küldjék bizonyítványmasolatokkal felszerelt ajánlatukat a fizetési igény, kor és Erdély azon részeinek megjelölésével, hol kellő helyi ismerettel és jó összeköttetésekkel bírnak.

„Nyugdíjas állás” jelige alatt a kiadóhivatalba. 1—3

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforos trágya! Övekködjünk a haviállítások! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS a Thomasschlackefabrikán Berlin, vezékpályájára Budapest, VI., Andrássy-ut 49. Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemmel a vásárlókat.

1—20

Szám 1108—1914. vt.

HIRDETMÉNY.

Csikszereada város tanácsa felhívja mindazokat, kik a vármegye közönsége által tett honvéd főreáliskola alapítványt az 1914—1915. iskola év kezdésétől elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket Csikszereadé magánjavak igazgatóságához folyó év április hó 15-ig adják be.

Az alapi-ványért kizárólag Csikszereadé valamelyik községében illetékes ségell bíró székely ifjak pályázhatnak.

Egyéb feltételek a 34500/24—1914. honvédelemügyi m. kir. miniszteri szám alatt kibocsátott „Pályázati hirdetmény”-ben foglaltatnak, mely a „Budapesti Közlöny” (Hivatalos lap) 65. számában található fel.

Csikszereada, 1914. március 27.

A városi tanács.

INGYEN BOR-

t éppen nem adunk, de 53 fillérről literenként már adunk kitűnő ERMELÉKI ó-bort. **Hordót kölcsön adunk**, hat héten belül visszaküldésre. A hordó értékét után vesszük, de ha az bérmentve visszaküldjük, úgy értékét megküldjük. **Szállítás hordóban 20 literrel feljebb.** Ezen kedvező árt ne mulassza el senki, mert ez csak addig érvényes, míg ezen minőségűből a készlet tart.

Akác, úgy két, mint egyes olcsón kapható. — **Vezékpályák bor eladásra** magas jutalék mellett kerestetnek. Cim:

SZÜCS SÁNDOR FIA
Bortermelő részvénytárs. - Biharódszeg.
6—10

Szám: 1277—1914. vt.

Pályázati hirdetmény.

Csikszereadé alispánjától nyert felhalmozásom alapján Csikszereada városnál elhalálozás folytán megüresedett városi főjegyzői (rendőrkapitány helyettesi); továbbá ugyanezen városnál újonnan rendszeresített műszaki tanácsosi (mérnöki) állásra ezenen pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó év május hó 4-ig annál is inkább adják be, mert később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A hirdett állások elnyeréséhez szükséges minősítés valamint az állások javadalmozása tekintetében az 1912. évi LVIII. t.c. és ennek kiegészítő részét képező D. melléklete az irányadó.

Megjegyezni kívánom, hogy a főjegyzői állás élethosszigian, a műszaki tanácsosi (mérnöki) állás az 1914—1919. ciklusra töltetik be.

A város képviselőtestülete fenntartja magának a jogot, hogy a most hirdett állások betöltését a beérkező pályázatok esetén se eszközölje, hanem esetleg új pályázat kiírását határozza el.

Csikszereada, 1914. április hó 4.

1—2

Dr. Ujfaluai Jenő,
polgármester.

1914. V. 8/4
szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alattit kiküldött végrehajtó az 1909. évi XI. tc. 59-67. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a Csikszereadi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár végrehajtónak javára 961 korona 73 fillér járuléktartozás és járuléktartozás 1914. évi február hó 12-én fogantatott közigazg. végrehajtás után le- és felülfigyelt és 3000 koronára becsült kifizetendő ingóságok, u. m.: fenyődeszka nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek hivatalból végrehajtást szenvedő faterlepn Csikszentsimonon leendő eszközösére 1914. évi április hó 20. és április hó 25-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kintittek és ahhoz a venni szándékozók ezenen oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az 1909. évi XI. t.c. 63—64. §-a értelmében azok az ingóságok, melyeknek értéke 100 koronát meg nem halad, beszerésükre alul is mindjárt feltétlenül el fognak adni; 100 koronát meghaladó értékű egyes ingóságok pedig csak akkor, ha a beszerésüknek legalább háromnegyed része megígérteik. A második árverés azonban az ingóságok különbség nélkül a beszerésük háromnegyedén alul is, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett mindenesetre eladandók.

Kelt Csikszereada, 1914. évi április hó 3-án.

VITOS FERENCZ,
végrehajtó.

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniuk kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltehetően fontos, hogy

mindennapi

toiletjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toiletthez

hasznájának a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

Lysoform

megőv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadágot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen Lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg 80 filter minden gyógyszerárban vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol így üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges beküldése esetén.

250 grammos üveg 1 60 K.
500 " " 2 80 "
1000 " " 4 60 "

Kérje tőlünk az

Egészség és Fertőtlenítés című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

DR. KELETI ÉS MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten.

Sz. 3868—1913.

FAELADÁSI HIRDETMÉNY.

Ditró község eladja Ditró község-házánál 1914. évi május hó 5-én d. e. 9 órákor kezdődő árverésen a Csikvármegye Ditró község határában levő Oroszbükk nevű erdejének szél döntött faállományát.

A vágás területe az országutól át lag 2 kilométer, Maroshévízi állomásától pedig 12 5 kilométer távolságra van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 1330 drb. 1107 m³ nettó luc- és jegenyefenyő haszonfát tartalmaz és egy tömegben vehető meg.

Kikiáltási ár 3774 korona, bánatpénz a kikiáltási árak 10%-a, kihasználás időtartama hat hónap.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a gyergyóalfalvi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állnak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadotnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújthatók be.

A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Ditró, 1914. március 14-én.

Mészáros Alajos s. k.,

k. bíró.

Zathureczky Bálint s. k.,

3-3

k. jegyző.

Regi osztrák-magyar levélbélyegekért legmagasabb árakat fizetek, ha azok egész leveleken vagy borítékon vannak, annál többet! Szíves ajánlatok Schoen Géza, Pelmnostor (Baranyavármegye), címre kéretnek.

3-3

39—1914.

Faeladási hirdetmény.

Csikszentmiklósi róm. kath. egyházmegye eladja Csikszentmiklós községben az egyházmegye gyülestermében 1914. évi május hó 16-án d. e. 10 órákor kezdődő árverésen a Csikvármegye Csikszentmiklós II. rész Gyimesbükk községe határában levő Sánc/patak nevű erdejének mintegy 298'04 kat. hold területén 15861—1910. sz. F. M. rendelettel kihasználásra engedélyezett luc, jegenye és bükk faállományát.

A vágás területe a gyimesi országutól 6'5 kilométer, a Máv. Gyimesbükki állomásától pedig 6'5 kilométer távolságra van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 48'460 m³ ép lucfenyő, 3212 m³ száraz luc, 8241 m³ ép jegenye, 648 m³ száraz jegenye, 3268 m³ bükk hasáb, 238 m³ bükkdorong, összesen: 64,067 m³ fát tartalmaz.

Kikiáltási ár 523,900 korona, azaz Öszázhuszonháromezerkilencszáz korona, bánatpénz a kikiáltási árak 10%-a. Kihasználás időtartama 5 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a pézsvízi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állnak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadotnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújthatók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

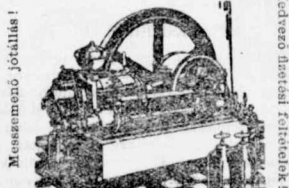
Csikszentmiklós, 1914. évi április hó 7-én.

Kovács Simon, Kovács Mihály,
gondnok. plebános, ellenőr.

Keserü András,

plebános.

Ellenért legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fekvő-rendszer

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos céplő-garnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa

ménokiroda

Budapest, V., Koháry-utca 4.

Saját érdekekben kérjen ajánlatot!

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetően hatású fűdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalom okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és göbőbajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatása gyanorgörzés és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a vesét, átvágyzerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odras fogak, szájhigiéné, valamint az összes száj- és fogbetegségek, hífőgés ellen. megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatása püantikagigiénizálásnál. Meggyógyítja minden sebet, sebhelyt, orrbántort, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, ógási sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy sepcialüveg 5 60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmeny!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsö.

Megakadályoz s megszüntet vérméregzést, fájdalomos operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekeknek nőknél fájó emélt, tejmegindítás, rekedés, emlékményedés ellen. Orvác, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, ceonásu, fekélyek, ütés, száraz, lóvág, lóvág vagy zúzódására mint: üveg, szálla, por, szor, tüssz, stb. köpövecsék, karibankulus, képződmények, valamint rák ellen. Féreg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, ógási sebek, hosszú betegségeknek előforduló fülfekvésnél, vérkeleséknél, fülfolysátnál, valamint kipálás esetén cecsemeknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K. 3 80 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytáránál, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nygyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogyeriáknban Budapesten kapható. Ahol nincs lelakat rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal gyógytárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

